

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czestochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitów jednospaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamsów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Nowy kanclerz Rzeszy mówi...

Pierwsza mowa kanclerza Michaelisa.

BERLIN 20 | 7. Wczorajsze posiedzenie parlamentu otworzył prezydent dr. Kaempf, o godz. 3 min. 15. Trybuna wypełniona. Zainteresowanie olbrzymie.

Na krótko przed otwarciem obrad, wszedł na salę nowy kanclerz Rzeszy, dr. Michaelis.

Po rozpoczęciu porządku dziennego dr. Kaempf udziela głosu kanclerzowi Rzeszy.

Kanclerz Rzeszy mówi:

Po raz pierwszy jako Kanclerz Rzeszy mam z a z czyt stanąć tu w tej wysokiej ławie. W tych bardzo poważnych czasach włożono na moje ramiona brzemię niezmiernie wagi. Ze wzrokiem skierowanym ku Bogu, oraz pełen zaufania w potęgę Niemiec odważyłem się przyjąć ofiarowany mi urząd i będę teraz służył sprawie aż do ostatniego tchnienia.

Od was, moi Panowie, ośmielam się oczekiwać pełnej zaufania współpracy w tym duchu, który podczas wojny obecnej tak wspaniale został już wypróbowany.

Względem wysoce zasłużonego męża, który był poprzednikiem moim na tem stanowisku, pozwalamo sobie na bardzo śmiałą krytykę, przepojoną często nienawiścią i nieprzyjaźnią.

Mam wrażenie, że byłoby daleko dostojniej pozostawić wrogość i nienawiść poza drzwiami zamkniętymi (bardzo słusznie).

Przyszłość rozstrzygnie...

Dopiero kiedyś w przyszłości, kiedy przed nami będzie leżała otwarta księga tej wojny, wówczas dopiero w całej pełni będziemy w stanie ocenić, jakie znaczenie miało dla Niemiec urzędowanie pana v. Bethmana-Hollwega na urzędzie kanclerskim (bardzo słusznie).

Gdybym nie miał niewzruszonej wiary w słuszność naszej sprawy, wówczas nie przyjąłbym ofiarowanego mi urzędu.

Niemcy zostały wciągnięte do wojny.

Musimy codziennie, bezustanku, przywoływać przed oczy nasze wydarzenia z przed trzech lat, które są już niejako historycznie ustalone, a które dowodzą, że zostaliśmy wciągnięci, wbrew naszej woli, zmuszeni do wojny.

Zbrojenia Rosji, jej mobilizacja, przeprowadzona w skrytości, były to poważne niebezpieczeństwa dla Niemiec, w takich okolicznościach przyjmować udział w konferencji, podczas dalszego trwania mobilizacji sąsiada, byłoby politycznym samobójstwem (na prawicy głosy: bardzo słusznie!)

Nie było wyboru.

Pochód wojsk rosyjskich zmusił Niemcy do wywieśnienia za miecz. Nie mieliśmy żadnego innego wyбору. A

to co się tyczy wogóle wojny, toczy się też specjalnie naszego oręża, a w pierwszym rzędzie naszego oręża — łodzi podwodnych.

Odpychamy od siebie zarzut, jakoby wojna podwodna sprzeciwiała się prawu międzynarodowemu, oraz jakoby nie zgadzała się też ona z zasadami ludzkości. (Oklaski).

Anglja ten oręż niejako gwałtem wcisnęła nam do rąk przez blokadę morską, skierowaną przeciwko nam, a sprzeciwiającą się rzeczywiście prawu międzynarodowemu, przecięła ona cały handel między Niemcami a państwami neutralnymi, proklamując równocześnie wojnę wygłodzenia.

Nasza siła nadzieja, że Ameryka na czele innych państw neutralnych położy tamę samowoli angielskiej, depczącej prawo, stała się pionną.

Niemcy odważyły się i musiały odważyć się na zastosowanie tego ostatecznego środka odwetowego, dobrze wypróbowanego w tej obronie z musu i przytem zastosować ten środek konsekwentnie aż do ostateczności, a to właśnie w celu skrócenia wojny. (Oklaski).

Wojna podwodna wypełnia wszystkie nadzieje.

Wojna podwodna wypełnia w całości te wszystkie nadzieje, jakie w niej pokładano, a nawet dużo więcej ponadto (oklaski).

Kłamliwe wieści, które z posiadzeń tajnych przedostały się do szerzej publiczności (bardzo dobrze), wywołały na czas pewien uczucie niejakiego rozczarowania. Stoi to w związku z tem, że pewni zbyt pochopni prorocy wypowiedzieli nadzieję, że wskutek akcji łodzi podwodnych wojna zakończona będzie w określonym i to bardzo krótkim czasie. (Bardzo słusznie).

Nie przyniesli oni żadnego pożytku krajowi (bardzo słusznie). Okrzyki i oznaki zaniepokojenia, dzwonek prezydenta). Wobec tego stwierdzam publicznie, że wojna podwodna w zakresie niszczenia tonażu nieprzyjacielskiego — to spełnia, co spełniać miała: Ruknuje ona gospodarstwo Anglii i jej zdolność prowadzenia wojny z miesiąca na miesiąc coraz bardziej, tak że niedługo już będzie tem można przeciwdziałać rosnącej potrzebie pokoju.

Kanclerz o sytuacji wojennej.

Niemcy wiernie będą stały przy zawartych traktatach sprzymierzeńczych i podpisanych umowach. Komunikaty o sytuacji wojennej ogłaszane przez naczelne kierownictwo armji, są bardzo pomyslnie. Na zachodzie ofensywa angielska i francuzów spełnia na niczem, a przeciwataki naszych wojsk są dowodem naszej niezłomnej potęgi. (Ożywione brawo).

Na froncie wschodnim wskutek wewnętrznych wydarzeń rosyjskich ofensywa wojsk milionowych nie doszła do skutku. Nastała tam stosunkowo cisza. Teraz, gdy różne zmobilizowane włości oraz wszelkiego rodzaju podszuczowania znowu pchnęły żołnierzy rosyjskich do ataku, doszło do obecnej ofensywy.

Celem tej ofensywy był Lwów oraz tereny naciągane borysławskie dla położenia tamy naszej wojnie podwodnej. Brusilów, pomimo całej swojej bezwzględności oraz pomimo nieskończonych ofiar uzyskał tylko bardzo niewielkie sukcesy.

Co mówi Hindenburg?

I właśnie przed pół godziną otrzymałem depezę od generała feldmarszałka Hindenburga treści następującej:

Do kanclerza Rzeszy, parlament. Przez ofensywę rosyjską w Galicji spowodowany, rozpoczął się tam silny atak. Pod osobistym dowództwem księcia Leopolda Bawarskiego przełamały wojska niemieckie, wsparte austriacko-węgierskimi, stanowiska rosyjskie pod Złoczowem. Korzyści, odniesione przez Brusilowa, zostały przez to wyrównane.

Grecja, zmuszona gwałtem, wdała się w wojnę z nami. Nasz front, trzymany wspólnie z walczącymi bułgarami, trzyma się dzielnie.

Dla włosów nawet ostatnia bitwa nad Isonzo nie przyniesie upragnionego przez nich i przez ich sprzymierzeńców celu, mianowicie celu, dla którego złamali słowo — posiadania Tryestu.

Na Kaukazie i w Palestynie walka z powodu pory roku ustała. Skoro nanowo rozgorzeje, wówczas nieprzyjaciele zastaną wojska tureckie nanowo uzbrojone.

Na pełen nadziei nastrój koalicji z powodu przystąpienia Ameryki, spoglądamy bez poważnych obaw. (Oklaski).

Jak długo potrwa wojna?

A mimo to we wszystkich sercach tkwi pytanie: jak długo jeszcze wojna potrwa?

Przechodzę obecnie do tego, co znajduje się w punkcie środkowym interesów nas wszystkich. Niemcy nie chcą wojny. Niemcy jej nie chciały aby dokonywać zdobycze, aby potęgę swoją gwałtem powiększyć i dlatego nie będą wojny toczyły ani nawet jednego dnia o ile otrzymają pokój zaszczytny, jedynie dlatego, aby dokonywać gwałtem zdobyczy (głosy u socjalistów: Słuchajcie! słuchajcie!) W pierwszej linii chcemy tego, a byśmy dopięli takiego pokoju, który-byśmy sami przeprowadzili jako skuteczny.

Czas niesłychanego czynu.

Generacja obecna i pokolenia przyszłe powinny ten czas próby wojennej, jako czas niesłychanej masy czynu i gotowości do ofiar naszego narodu i naszego wojska zachować w świetlanej pamięci na całej stulecia. (Żywe oklaski). W tym duchu chcemy rozpocząć rokowania, gdy czas nadejdzie.

Niemcy nie mogą pokoju ofiarować raz jeszcze.

Panowie! My nie możemy ofiarować pokoju raz jeszcze. (Potakiwania). Ręka, która raz wyciągano ucoziwie i z gotowością do pokoju, pozostała w powietrzu. (Znowu potakiwania). Jeżeli my będziemy zawierali pokój, musimy w pierwszej linii osiągnąć to, aby granice Rzeszy niemieckiej były zabezpieczone na zawsze. (Ożywione oklaski). My musimy na drodze porozumienia (oklaski na lewicy i w centrum) i wyrównania zapewnić warunki życiowe Rzeszy niemieckiej na kontynencie i za morzami. Pokój musi tworzyć podstawę trwałego porozumienia narodów. (Ożywione oklaski).

O wyżywienie ludności.

Czasy obecne są w dziedzinie wyżywienia ludności, najtrudniejsze, jakie kiedykolwiek przeżył nam wypadek Miesiąca lipiec był najgorszym, o tym wiedzieliśmy. Posucha wstrzymała szybki rozwój roślinności i pod niejednym względem zapanował istotnie dokuczliwy niedostatek. Mogę jednakże dać wyraz mej radosnej pewności, że już w czasie najbliższym nastąpi znaczna ułga i że wówczas można będzie zaopatrzyć ludność znowu o wiele łatwiej, aniżeli obecnie (brawo, bardzo słusznie).

Kanclerz stoi na stanowisku orędzia Cesarza.

Po wydaniu najwyższego orędzia z dnia 11 lipca o pruskim prawie wyborczym, stoję, rzecz prosta, na stanowisku tego orędzia (oklaski na lewicy).

Moi panowie, płyniemy po wzburzonym morzu i na groźnym nurcie jednak cel przyswieca nam jasno. Rozbrzmiewające zwycięstwem, bogobojne, wolne, przyjaźnie usposobione i potężne Niemcy, które my wszyscy kochamy.

Za te właśnie Niemcy chcemy walczyć i cierpieć. Za takie Niemcy nasi bracia tam na froncie chętnie przelewają krew i umierają.

Takie właśnie Niemcy chcemy sobie wywalczyć na ziemi wrogu.

Deklaracja polaków.

Po mowie kanclerza i innych posłów Pos. Seida (wiceprezes koła polskiego) oświadczył: Stoimy mocno przy naszym poprzednim oświadczeniu, według którego uważamy za przyrodzone prawo każdego narodu rozwijanie się bez przeszkód według własnych cech specyficznych. Z radością witamy wszelki ruch pokojowy a podobnie i ten, który znalazł wyraz w rezolucji parlamentu. Zresztą rezolucja ta nie spełnia naszych podstawowych żądań. Wobec tego powstrzymujemy się od głosowania.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

(wieczorny).

BERLIN, 19 | 7. Urzędowo donoszą:

We Flandrii bitwa artylerji trwa w dalszym ciągu.

Zmuszeni przez ofensywę rosyjską, wykonaną na rozkaz rządu, i pomimo tendencji pokojowych, przemieściliśmy w Galicji wschodniej do przeciwataku. Korpusy niemieckie przetrwały na szerokim froncie pozycje rosyjskie na wschód od Zloczewa.

Komunikat austrijski.

WIEDEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 19 lipca:

Wschodni plac boju.

Na południe od Kalusza rosnąca siłą w kierunku wielkich sił napływali od-

zyskać wydatki im onegdaj wzgórza. Usiłowania ich rozbiły się, przyczem ponieśli ciężkie straty.

Na północ od Dniestru po Brody wywiązały się pomyślnie przedsięwzięcia naszych wojsk szturmowych, oraz ożywiony ogień armatni, który zwłaszcza dziś rano w niektórych odcinkach wzmógł się do znacznej gwałtowności.

Także na Wołyniu wojska austriackie i niemieckie rozpoczęły działalność z pomyślnym skutkiem.

Na froncie włoskim i bałkańskim nie było ważniejszych wydarzeń.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 19 lipca:

Podczas nocy odparto natarcia nieprzyjacielskie na północny-zachód od Fontain, Croiselles oraz w okolicy Armentieres, ze stratami po stronie przeciwnika. Przedsiębraliśmy pomyślnie wycieczki w okolicy Oppy i wzięliśmy przytem jeńców.

Linja nasza posuńca się z lekka naprzód na północny wschód od Messines. Artylerja nieprzyjacielska wykazała wzmoczoną działalność na południowy-zachód od Lens oraz w sąsiedztwie Armentieres.

W powietrzu.

STOKHOLM, 20 | 7. „Aftonbladet“ donosi z Rosji: na stacji Wiatka wyleciał w powietrze most kolejowy. Wskutek tego, specjalny pociąg, którym powracali delegaci amerykańscy, opóźnił się o 31 godzin.

Rząd angielski oświadcza.

HAGA, 20 | 7. Tutejsze biuro korespondencyjne dowiaduje się, iż rząd angielski przyjął na siebie odpowiedzialność za obrzucenie bombami Zieriksoe w nocy z 29 na 30 kwietnia.

Stanowisko polaków.

Jak donosi „Berliner Tageblatt“, Koło polskie w Berlinie wprawdzie nie wystąpi przeciw formule pokojowej większości, ale też nie będzie głosowało za nią. Koło polskie wystąpi z osobną deklaracją, wyrażającą wolę narodu polskiego wobec wypadków wojennych.

Cesarz traci zmysły.

„Secolo“ donosi z Petersburga, że b. cesarz Mikołaj zdradza objawy rozstroju umysłowego.

Z obawy, ażeby nie usiłował pozabawić się życia, wzmocniono przy nim strażę.

Żandarmi na froncie.

Rada delegatów robotniczych i żołnierskich w Charkowie uznała za konieczne, by cała żandarmerja i policja miejscowa była niezwłocznie wysłana na front, przyczem oficerowie winni być zdegradowani na żołnierzy. Superrewizję uznano za zbytęczną. Wysłanie na front powinno nastąpić w ciągu 3 dni.

Wśród partji angielskich.

W londyńskich kółach parlamentarnych wiele się mówi o zabiegach, jakie czyni Lloyd George w celu nawiązania kontaktu z wielką angielską partją liberalną. Lloyd George usiłuje wejść w kontakt nie tylko z byłym premierem, Asquithem, lecz również z lordem Haldanem, który był ministrem wojny w gabinecie Asquitha. Przewidywane jest, że przy najbliższych obradach w izbie gmin stanowisko Lloyd George'a okaże się bardzo poważnie zachwiane, tymbardziej

iż dotychczas nie udało mu się zgoda pozyskać na swą stronę partji robotniczej, która pod wpływem wydarzeń rosyjskich znalazła się również na drodze bardzo skrajnego rozwoju przeciwkapitalistycznego.

Nowa era.

W Atenach przedstawiciel Włoch miał dłuższą rozmowę z Venizelosem, którego zaprosił na śniadanie do legacji włoskiej. Prasa koalicyjnej de rozmowy tej przypisuje wielkie znaczenie, twierdząc, że rozpoczyna nową erę w stosunkach grecko-włoskich.

Chwila bieżąca.

— Dziennik paryski „Boune Rouge“ został zawieszony z powodu agitacji pacyfistycznej.

— Prezydent Stanów Zjednoczonych zarządził wołanie milicji do armji regularnej z tego powodu, ażeby milicję można było wystawić do Europy.

— Rząd japoński wydał rozporządzenie, zakazujące handlu z państwami nieprzyjacielskimi.

Co słycać nowego?

Czego żądają od nowego kanclerza.

„Kreuzzeitung“, organ konserwatystów, tak pisze pod adresem nowego kanclerza.

Spuścizna jego poprzednika stawia go natychmiast wobec olbrzymio trudnego zadania wywołania polityki wewnętrznej od wzięw, w które wnikają przemoc socjalnej demokracji, oraz udzielenia Niemcom możliwości całkowitego skorzystania podczas rokowań pokojowych ze swego położenia wojskowego, swoich zwycięstw i powodzeń.

Stanowisko kanclerza względem socjaldemokratycznego żądania pokoju oraz względem zamierzonej przez większość parlamentu uchwały będzie miało zasadnicze znaczenie w kwestji, czy uda mu się osiągnąć ten cel.

To samo pismo ostro gani politykę dotychczasowego kanclerza, za rzucając mu niezdecydowanie.

Żniwa w Galicji.

Dla braku chleba rozpoczęto wcześniej w niektórych miejscowościach (np. Lwów, Tarnów, Nowy Sącz) żniwa. Wskutek opadów poprawiły się ziemniaki.

W bież. roku zasadzono więcej fasoli i kapusty.

Stan pól daje jednak uzasadnione nadzieje na przetrwanie.

Nadzwyczajny spis ludności w Austrii.

Z Wiednia donoszą, że departament statystyczny ministerjum spraw wewnętrznych rozpoczął już wstępne przygotowania do nadzwyczajnego spisu ludności, który ma być przeprowadzony bezpośrednio po zawarciu pokoju. Równocześnie dokonany zostanie także spis bydła domowego, a to celem uzyskania konkretnych danych o stosunkach panujących po wojnie.

Nowe żyte.

Gazety niemieckie donoszą, że do jednego z młynów w Berlinie przewieziono już cały wagon tegorocznego żyta. Zboże to pochodzi z prowincji pruskiej Branderburgji. Ziarno tego żyta jest grube, o pięknych kłozach i zupełnie suche, tak, że nadaje się doskonale do mielenia. O ile pamięć sięga, nigdy jeszcze przed 7 lipca nie wywożono świeżego żyta do młynów.

Konferencja dyplomatyczna w Paryżu.

„Stampa” dowiadyuje się z Paryża, że w mającej teraz nastąpić paryskiej konferencji dyplomatycznej, która będzie najważniejszą w ciągu wojny, także północna Ameryka weźmie oficjalnie udział. Z Rosji przybywają specjaliści pełnomocnicy. Między stolicami sprzymierzonych państw odbywa się żywa praca celem załatwienia ostatnich formalności.

Szkoły dla żydów.

(Komunikat T. Rady Stanu).

C. i k. generalne gubernatorstwo w Lublinie wystąpiło do T. Rady St. z szeregiem pytań, dotyczących zasad organizacji szkolnictwa dla ludności wyznania mojżeszowego. T. Rada Stanu na XXIII posiedzeniu w dniu 7-ym b. m. w odpowiedzi na te pytania postanowiła, że wskazane jest:

1) aby dla dzieci wyznania mojżeszowego, w razie dostatecznej ilości ze strony rodziców, tworzone były osobne klasy, świętujące sabat, z przeznaczeniem niedziel na naukę religii.

2) aby chedery, talmud tory i inne szkoły wyznaniowe uznane były za szkoły prywatne pod warunkiem, że będzie w nich wprowadzona obowiązkowa nauka języka polskiego i że w języku polskim będą wykładane inne przedmioty programu szkoły elementarnej, o ile do szkół powyższych wprowadzone będą i aby poddały się one ogólnym przepisom nadzoru szkolnego.

3) aby departament oświecenia publicznego rozpoczął pracę nad przygotowaniem nauczycieli religii mojżeszowej dla szkół.

Z ostatniej chwili.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 20 lipca.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

We Flandrii po deszczowym przedpołudniu, które przejściowo spowodowało zmniejszenie się czynności bojowej, bitwa od południa doszła znowu do ostatecznej gwałtowności. Atak pod Lombartzde i na wschodzie od Messines rozbił się. Na froncie Artois zwa czynność ogniowa między kanałem La-Bassee a Lens, szczególnie na południowym wschodzie od Loos. Przy Gavrelle odparto atakujące angielskie bataliony. Także przy Monehy Anglicy zaatakowali ponownie, po gwałtownych falach ogniowych, ale nie osiągnęli dalszych skutków. Na południowym zachodzie od St. Quentin ponieśli Francuzi w trzykrotnych bezskutecznych atakach na zdobyte przez nas rowy krwawe straty. Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na północnym zachodzie od Craon ne wojska marsjańskie i gwardyjskie po krótkim silnym działaniu ogniem wzięły w części francuskiego stanowiska na wzgórz Zimowen. Nieprzyjaciel stawił zacięty opór poniosł ciężkie straty. Przeszło 875 chłopów wzięto jako jeńców i przyprowadzono liczny sprzęt, używany w rowach, jako łup, Francuzi dopiero wieczorem rozpoczęli przeciwataki. Doprowadziły one do ciężkich walk nocnych, podczas których nie które ze zdobytych przez nas rowów znowu opuściliśmy.

Przy innych armjach, także przy

grupie wojsk księcia Albrechta, nie było żadnych szczególniejszych wydarzeń, prócz niektórych, dla nas korzystny przebieg mających potyczek na terenie przed stanowiskami.

Front wschodni:

Front wojsk gener.-feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Dnia 1 lipca rząd rosyjski poprowadził w Galicji wschodniej część rosyjskiego wojska do ofensywy, która po szczupłych początkowych prowadzeniach wskutek ogromnych strat doszło wnet do zastoju. Żołnierz rosyjski, którego pragnienie pokoju znalazło wyraz w usiłowaniach zbliżenia się na wszystkich prawie miejscach naszego frontu, był znowu daremnie prowadzony dla ententy. W odpowiedzi na ataki Rosjan nasze wojska rozpoczęły wczoraj przeciwataki.

Pod osobistym kierownictwem księcia cesarza wodza niemieckie korpusy, po skutecznym przygotowaniu ogniem przez artylerię niemiecką i austro-węgierską, wystąpiły przeciwko rosyjskim stanowiskom między Seretem a Złotą Lipą i przebiły trzy silne linie obronne.

Nieprzyjaciel miał ciężkie krwawe straty i cofnął się w rozsypane. Do popołudnia zgłoszono kilka tyęcy jeńców.

Pod Jakobstadt, Dynaburgiem i Smorgoniem jakoteż wzdłuż Stochodu i od Złotej Lipy do okolicy na południu od Dniestru działalność ogniewa wzmogła się znacznie. Niektóre popchnięcia naprzód i gwałtowne przedsięwzięcia wzywające doprowadzić niejednokrotnie do pięknych powodzeń częściowych. Pod Nowicą i nad Łomnicą, odparto ze stratami nowe silne ataki rosyjskie.

Front wojsk gener. pułkownika Arcyksięcia Józefa.

W Karpatach ogień silniejszy niż w ostatnim czasie. Także w górach na wschód od kotłiny pod Kezdibas-sarheli spotęgowała się działalność ogniowa.

Przy grupie wojsk generała-feldmarszałka von Mackensena i na froncie macedońskim nic nowego.

Pierwszy general-kwtermistrz Ludendorff.

KRONIKA.

O pretensje przeciw Deputacji Żywnościowej.

Komisja rewizyjna, wyznaczona przez Magistrat, celem zbadania czynności Deputacji Żywnościowej, za pośrednictwem „Gońca” wzywa niniejszem wszystkich, którzy mają uzasadnione pretensje przeciw dotychczasowej działalności Deputacji Żywn., aby skierowali swoje wnioski do biura Czyst. Kasy pożyczk. na czas wojny, ul. Panny Marji nr. 18. od godz. 10 rano do 1 po poł. pod adresem Komisji rewizyjnej.

Pożądaniem jest, aby skargi i zarzuty były poparte faktami i dowodami. Komisja ze swej strony zapewnia, że zarzuty będą rozpatrywane z całą bezstronnością i rezultaty dochodzeń podane do wiadomości publicznej.

Komisja rewizyjna Dep. Żywn.
W. Jabłoński, G. Kohn,
W. Naziembło, J. Wizental.

W czasie działalności obecnej Dep. Żywnościowej, dany się słyszeć z wielu stron różne oskarżenia, to też przypuszczamy, że każdy, kto ma jakieś, naturalnie uzasadnione pretensje zgłosi je pod wskazanym powyżej adresem.

Seminarjum P. M. S.

Od września roku 1917 otwarte zostanie seminarjum dla nauczycieli ludowych P. M. S. w Częstochowie. Kandydaci winni się zgłaszać do lokalu R. O. P. (Piękna nr. 4). Szeregowały dotyczące seminarjum podawaliśmy już w „Gońcu”.

Jaki powinien być cech fryzjersko-golarski w Częstochowie.

Oddawna dawała się odczuwać potrzeba utworzenia w Częstochowie cechu fryzjersko-golarskiego, o czem pisaliśmy niejednokrotnie w „Gońcu”. Odtóż grono felerów i fryzjerów żydów zebrało się w tych dniach w Magistracie i uchwaliło utworzyć cech fryzjersko-golarski w Częstochowie.

Wszystko odbyło się bardzo zgodnie w rezultacie powołano na starszego cechu Szaję Teichnera, każdy z obecnych okazał swe dyplomy uzyskane w Berdyczowie i innych miastach dość odległych, słowem zdawało się może uczestnikom zebrania, że wystarczy obecność ich kilkunastu, aby można utworzyć cech.

Może będzie to niespodzianką dla obecnych na zebraniu felerów i fryzjerów żydów, gdy przytoczymy im jeden z paragrafów — przepisów o zgromadzeniach rzemieślniczych w Królestwie Polskim, które są wyjątkiem ze zbiorów przepisów administracyjnych Królestwa, gdzie w tomie I cz. II § 2 par. 4 rozdz. II w paragrafach rozwijających ogólne zasady o zgromadzeniach rzemieślniczych czytamy: Ponieważ dla żydów prawo obywatelstwa zawieszono przeto żydzi nie mogą zasiadać na tychże zgromadzeniach, nie mogą należeć do wyboru ani być na starszych obrany ani też na biegłych przy wyzwalaniu uczniów i czeladników na majstrów, przyzwani”.

Tyle głoszą przepisy ustawy cechowej, która nie przestała ani na chwilę obowiązywać, przeto może ci, którzy powołani zostali na niewłaściwe stanowiska zrozumieli, że cech fryzjersko-golarski może być w Częstochowie tylko chrześcijański, a starszym cechu w żadnym razie nie może być żyd.

Niechaj sobie fryzjerzy, golarze i felerzy nie chrześcijanie tworzą wszelkie stowarzyszenia, jakie sobie tylko życzą, ale cech fryzjersko-golarski musi być wyłącznie chrześcijański, stosownie do tradycji, jaką mają cechy w Polsce.

Inaczej cech, który utworzono, byłby niebywałym zjawiskiem w życiu naszych miast.

Może w sprawie tej zabiorą głos zainteresowani.

O wygode.

Biuro meldunkowe i poczty miejskiej przeniesione zostało z dawnego lokalu przy ul. Teatralnej do lokalu po Tow. „Lutnia” przy ul. Szkolnej.

Wprawdzie lokal nowy jest daleko odpowiedniejszy na biuro tego rodzaju, ale odległość dzieląca go od śródmieścia, jest nader niewygodną dla mieszkańców naszego miasta, którym czasem należałoby się także jakieś udogodnienia, bo przecież nie publiczność jest dla danej instytucji, a odwrotnie.

Wszędzie w miastach europejskich instytucje podobne lokowane są w centrum miasta, a tym samym odległość dzieląca mieszkańców różnych dzielnic jest mniej więcej jednakową.

U nas odwrotnie, twierdzi się, że interesanci zmuszeni są przyjeżdżać do danego biura, choćby było i na „Sachalinie” i tak jest w rzeczywistości. Interesanci idą i proszą Boga, by

biuro nie wywędrowało na więcej świeże powietrze na wzgórzach kiedrzyńskich.

Uwagze rodziców.

Wydział wychowania przedszkolnego przy II Kole Polsk. Mac. Szk organizuje w parku „3 Maja” zabawy dla dzieci od lat 4. Zabawy te odbywać się będą codziennie od godz. 4 do 7 po poł. Opłata miesięczna za prawo udziału w zabawie mk. 5 od dziecka. Zapisy przyjmuje p St. Ligęzówna, przełożona zakładu frebrowskiego, Teatralna 9, od g. 9 do 12.

Falszywe pięciorubówki.

W obiegu ukazały się fałszywe pięciorubówki papierowe. Różnią się one od prawdziwych barwą. Są bledsze i wyglądają jakby prane. Piątki, znajdujące się po rogach, są grubsze od liczb na prawdziwych banknotach.

Wogóle wykończenie tych fałszywych pięciorubówek jest niestaranne. Liczba porządkowa, litery, które są umieszczone pod nią, oraz podpis kasjera odbite są stemplem ręcznym i innym kolorem, niż podpis zarządzającego.

Na co ma polieja numery?

Niejednokrotnie zdarzają się wypadki, że zainteresowani nie mogą

określić, z którym policjantem rozmawiali, lub ewentualnie który zafatował im jakąś sprawę i jeśli chodzi o podanie numeru danego policjanta by ustalić jego świadka — nie mogą go wskazać. Zachodzi więc pytanie na co policjanci noszą numery czy dla własnej ozdoby dekoracyjnej czy dla wygody publiczności?

Napad bandycki.

Pod Cieletnikami w pow. częstochowskim bandyci napadli na właścijkę z Dąrowy Zielonej i zrabowali jej 90 marek.

Zjazd przedstawicieli Rad Opiek.

Zarząd R. G. O. termin siódmego z kolei zjazdu przedstawicieli Rad opiek postanowił wyznaczyć na d. 30 lipca b. r.

Obfitość jagód.

Czarne jagody niezwykle w roku bieżącym obrodziły. Uboga ludność miejska gromadnie udaje się do lasów okolicznych, skąd powraca z wiadrami pełnymi dojrzałych jagód, którym susza nie zaszkodziła, zaś przeciwnie poziomki czerwone są drobne i znać na nich skutki niedawnej suszy.

Przypominamy, że wino z czar-

nych jagód, a nawet sok z nich leczyą bardzo skutecznie biegunkę u starszych i dzieci. Wobec drożyzny środków aptecznych i ich braku warto zaopatrzyć się w ten tani środek domowy, tak dla własnego dobra, jak i drugich.

Rozmaitości.

Oryginalny rozkaz dzienny.

„Populaire du Centre” podaje następujący rozkaz dzienny do armji, wydany przez wybitnego francuskiego dowódcę, generała B.:

„Wypoczywajcie sobie dobrze, moje drogie dzieci, spijcie spokojnie, po krzepiajcie się, myćcie się, mordujcie bez miłosierdzia owady, które was oblażą, naprawiajcie swe podarte ubrania w oczekiwaniu, aż wam z kraju dostarczą nowych mundurów, których domagamy się Czyszcicie waszą broń, by była gotową do nowych walk, radujcie się w swych sercach, śpiewajcie i śmiejcie się na cały głos”.

Pożar w kościele.

W kościele zychlińskim pod Koninem (ziemia kaliska) wynikł pożar w zakrystji. Ogień strawił kilka cennych przedmiotów, mimo, że go zaraz ugaszono.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.
 Program od wtorku 17 go Lipca i dni następných

Szlachetne serce
 Wspaniała tragedia w 5-ciu wielkich częściach z życia pończoszarki według powieści **AUGUSTA KOTZEBUE**

Polowanie na białe niedźwiedzie
 zdjęcie z natury

Wędrowną pchła (wyborna komedia)
 Dla dzieci wejście wzbronione!
 Orkiestra koncertowa pod dyr. p. M. S Z U L C A

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.
 Program od niedzieli 15 Lipca — Dziś i dni następných:

ZWYCIĘSTWO SERCA
 Romans życiowy w 4-ch aktach, z gwiazdą sztuki kinematograficznej w roli głównej **Henny Porten.**

Programu dopełnią:
Bogactwa leśne w Szwecji. (Zjęcie z natury)
Boks, amatorem kapeluszy. (Wesoła krotoczwila.)

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem **ALOJZEGO SALZBERGA.**
 Ceny miejsce zwykłe — Szczęgóły w programach

STANISŁAW RUMSZEWICZ
 adwokat przysięgły
 w Częstochowie ul. Piękna № 7.
 parter front (obok sądu pokoju I-go okręgu).
 Przyjmuje od 9-ej do 9 i pół rano i od 2-ej do 5-ej po południu.

Zubłona książeczka Oszczędnościowa
 Częst. Tow. Pożycz. Oszczędn. Nr. 13689.

DOKTOR MEDYCYNY
Paweł Broniatowski
 w CZĘSTOCHOWIE
 ul. Panny Marji № 21.
 Choroby skórne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
 Panie od 12—1 po południu.

Francuskiej Konwersacji i teorii języka. Przygotowuje również do matury. Wiad. Dojazd 15. m. 4 (2-4 popoł.). 564

Uczeń kl. 7 poszukuje korepetycji specjalności matematyka. Wiad. w Adm. Gońca

Kupony karty żywnościowej

Miejska Deputacja Żywnościowa podaje do wiadomości, że kupony karty żywnościowej Nr. 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, ważne są tylko do soboty dn. 21. b. m. włącznie. Posiadacze więc powyższych kuponów winni nabyć w Sklepach Detalicznych przypadające ilości artykułów żywnościowych do wskazanego terminu.

Z dotychczasowych kuponów obowiązują nadal kupon Nr. 27 na 1 pud węgla za 70 fenigów.

Od poniedziałku dnia 23. Lipca r. b. obowiązywać będą następujące kupony karty żywnościowej serji B

Nr. 1. na pół funta grochu za 54 fenigi, Nr. 2. na 2 funty soli za 24 fenigi., Nr. 3 na 4 funty sody za 5 fenigów Nr. 4 na pół funta kaszy tatarskiej za 90 fenigów., lub pół funta kaszy krakowskiej za Mk. 1.00., Nr. 5 na pół funta kaszy jaglanej za Mk. 1.00., Nr. 6. na pół funta proszku mydlanego za 32 fenigi., Nr. 7 na ćwierć funta mydła twardego za Mk. 1.40 fenigów., Nr. 8 na ćwierć funta mydła szarego za Mk. 1.10 fenigów., Nr. 9 na 2 pudełka zapatek za 20 fenigów.

Miejska DEPUTACJA ŻYWNOCIOWA w Częstochowie.

LEKARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec
 w Częstochowie ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
 przyjmuje oddzielnie
 od 8—1 i od 8—7 wieczorem
 Ceny bardzo przystępne.

Lekarz Dentysta
Stefan Barylski
 ul. Panny Marji Nr. 49
 przyjmuje od 10—12 i 3—6

Kto ma pulki sklepowe do sprzedania proszę zawiadomić kantor pism Teatralna 11.

Opór owocowy do wydzierżawienia. Wiad. w Gońcu. 571—

Skradzione kwity lombardu kasy Pożycz. Oszczędn. 32155, 29565. 568—

Redaktor - wydawca **F. D. Wilkoszewski.**

Wydano we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”